

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ  
55-003 CZERNICA, ul. Wrocławska 78  
tel./fax 71/ 318 01 80, 71/ 318 00 34  
NIP 912-10-31-843, Regon 005941820

**Sprawozdanie**  
**z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej**  
**w Czernicy w 2016 r.**

**GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W CZERNICY**

---

## Spis treści:

I. Część opisowa z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej .....	3
1. Informacje ogólne .....	
1.1 Zadania realizowane przez GOPS w Czernicy .....	3
1.2 Organizacja pracy ośrodka .....	3
1.3 Budżet GOPS .....	4
1.4 Decyzje administracyjne wydane przez GOPS .....	5
1.5 Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form świadczeń .....	6
2. Pomoc społeczna .....	6
2.1 Świadczenia z pomocy społecznej .....	7
2.2 Zasiłki stałe .....	9
2.3 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze .....	9
2.4 Domy Pomocy Społecznej .....	9
2.5 Powody przyznania pomocy społecznej .....	10
2.6 Praca socjalna .....	11
2.7 Potrzeby w zakresie pomocy społecznej .....	11
Zadania wynikające z innych ustaw: .....	
3. Dodatki mieszkaniowe .....	11
4. Dodatki energetyczne .....	12
5. Świadczenia rodzinne .....	12
6. Pomoc uprawnionym do alimentów .....	13
6.1 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego .....	13
6.2 Działania wobec dłużników alimentacyjnych .....	13
7. Świadczenia wychowawcze 500+ .....	14
8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne .....	14
9. Stypendia i zasiłki szkole .....	14
10. Ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej .....	15
11. Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych od 2012 r. w pieczy zastępczej .....	15
12. Zadania GOPS z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie .....	16
13. Wspieranie rodziny- asystent rodziny .....	16
II. Inne zadania realizowane przez GOPS, w tym na podstawie umów .....	18
1. Realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” .....	18
2. Organizacja i koordynowanie działania Punktu Konsultacyjnego .....	18
3. Program operacyjny 2014-2020 - Pomoc żywnościowa .....	19
4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .....	20
5. Placówki Wsparcia Dziennego .....	20
6. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych – Punkt pobytu dziennego .....	22
7. Prace społecznie - użyteczne .....	22
8. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny .....	23
III. Programy i projekty realizowane przez GOPS w 2016 r. ....	24
IV. Projekty socjalne i działania środowiskowe realizowane w 2016 r. ....	25
V. Plan i wykonanie budżetu GOPS za 2016 r. – tabela .....	27

# I. CZĘŚĆ OPISOWA Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

## 1. Informacje ogólne

### 1.1. Zadania realizowane przez GOPS w Czernicy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy jest jednostką organizacyjną gminy powołaną w 1990 roku do realizacji zadań własnych i zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej. Oprócz zadań pomocy społecznej GOPS realizuje również inne zadania własne gminy na podstawie stosownych delegacji tj: zapisów ustawy lub z upoważnienia Wójta Gminy Czernica. Sukcesywnie przekazywane zadań innych niż pomoc społeczna do realizacji Ośrodka, powoduje również zwiększenie budżetu Ośrodka o koszty i wydatki niezbędne na ich realizację.

W ramach różnych projektów zewnętrznych oraz socjalnych GOPS podejmował szereg działań środowiskowych mających na celu integrację i aktywizację określonych grup społecznych; dzieci, młodzieży i osób samotnych, niepełnosprawnych, starszych, głównie po 50 roku życia.

Poza zadaniami ustawy o pomocy społecznej w 2016r. GOPS realizował również zadania nałożone na gminę, wynikające z innych ustaw z zakresu zabezpieczenia społecznego, a w szczególności:

- 1) ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych,
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeń rodzinnych,
- 3) ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
- 4) ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 5) ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty,
- 6) ustawy z dnia 13 października 1998r. systemie ubezpieczeń społecznych,
- 7) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 8) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 9) ustawy z dnia z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 10) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. prawo energetyczne w zakresie dodatku energetycznego,
- 11) ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 12) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Oprócz zadań wynikających z powyższych ustaw GOPS realizował programy i projekty, w tym z pozyskanych źródeł zewnętrznych, które są opisane w dalszej części sprawozdania.

### 1.2. Organizacja pracy ośrodka

Do realizacji powierzonych zadań Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał na umowę o pracę pracowników: kierownik, główny księgowy, zastępca kierownika, 6 pracowników na stanowiskach urzędniczych (specjalista ds. księgowości budżetowej, kadr i płac, sekretarka, inspektor ds. świadczeń pomocy społecznej, 3 pracowników do realizacji świadczeń (rodzinnych, świadczenia wychowawczego i funduszu alimentacyjnego) oraz 5 pracowników socjalnych, 1 aspiranta pracy socjalnej, 4 opiekunki środowiskowe, (3 etaty) i pracownika obsługi – sprzątaczkę.

W 2016 roku ośrodek zatrudniał również 38 osób na podstawie umowy zlecenia, w tym 15 osób do świadczenia usług opiekuńczych oraz 4 osoby na umowę o dzieło. W ramach środków

Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2016r. zatrudniał asystenta rodziny.

W 2016r. zakres zadań statutowych GOPS zwiększył się o nowe zadania do realizacji tj.:

- 1) od 01.04.2016r. realizacja ustawy z dnia 1 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci i wypłatę świadczenia wychowawczego 500 +,
- 2) od 01.01.2016r. realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016r, w tym prowadzenie 4 placówek wsparcia dziennego w Ratowicach, Czernicy, Kamieńcu Wrocławskim i Gajkowie.

W 2016r. zarejestrowano ogółem 6.915 sztuk korespondencji przychodzącej i wychodzącej. Wydanych zostało 3.254 decyzji administracyjnych oraz 55 zaświadczeń. Kierownik GOPS wydał 16 zarządzeń w sprawach dotyczących organizacji pracy ośrodka.

W 2016r. w sprawach dotyczących GOPS zostały podjęte następujące uchwały Rady Gminy:

1. Uchwała Rady Gminy Czernica z dnia 29 stycznia 2016r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czernica na 2016 rok,
2. Uchwała Rady Gminy Czernica z dnia 11 maja 2016r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy
3. Uchwała Rady Czernica z dnia 9 grudnia 2016 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czernica na 2017 rok.

### 1.3. Budżet GOPS

Środki na realizację zadań Ośrodka to: środki z budżetu gminy, dotacje celowe państwa na realizację zadań własnych gminy oraz środki budżetu państwa na zadania zlecone gminie do realizacji.

Środki na zadania realizowane przez GOPS w Czernicy wynosiły **ogółem 12 280 814,09 zł**. Środki finansowe na zadania wpływały na konto GOPS sukcesywnie zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Plan dochodów i wydatków na zadania realizowane przez GOPS w rozbiciu na źródło finansowania przedstawia poniższa tabela.

**Tabela nr 1:** Plan i wykonanie planu w 2016 r. w rozbiciu na źródło finansowania zadań

<b>Źródło finansowania</b>	<b>Plan ( zł )</b>	<b>Wykonanie ( zł )</b>
Środki finansowe ogółem, w tym:	<b>12 390 372,56</b>	<b>12 280 814,09</b>
– Środki własne gminy na realizację zadań własnych gminy	1 575 748,56	1 479 386,21
– Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy	541 116,00	534 095,71
– Dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie	10 273 508,00	10 267 332,17

Znaczą część budżetu stanowią środki na zadania zlecone gminie do realizacji i według wykonania stanowią ogółem 83,60 % budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wykres Nr 1. Wydatki GOPS ze względu na źródło finansowania.



#### 1.4. Decyzje administracyjne wydane przez GOPS

GOPS w 2016 r. wydał 3.254 decyzji administracyjnych. Liczbę decyzji z zakresu poszczególnych zadań przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2 : Liczba decyzji wydanych przez GOPS z zakresu poszczególnych zadań

L.p.	Decyzje wydane z zakresu w zakresie realizowanych zadań	Liczba wydanych decyzji	
		ogółem	w tym decyzje odmowne
	w tym:	3.254	86
1.	Pomoc społeczna	633	29
2.	Świadczenia rodzinne	1.044	16
3.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	55	2
4.	Postępowania wobec dłużników alimentacyjnych	9	1
5.	Dodatki mieszkaniowe	8	1
6.	Dodatki energetyczne	4	0
7.	Stypendia i zasiłki szkolne	176	12
8.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	10	0
9.	Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	21	0
10.	Prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	16	1
11.	Świadczenie wychowawcze	1.278	24

Na 3.254 decyzji ogółem, wydano 86 decyzji odmownych co stanowi 2,60 % wszystkich wydanych decyzji. Odmowy przyznania świadczeń nie były spowodowane brakiem środków na wypłatę świadczeń, ale wynikały z niespełnienia kryteriów ustawowych do ich przyznania. Odwołania od decyzji GOPS wniosło 9 osób, z czego 4 decyzje organ odwoławczy utrzymał w mocy, 3 do ponownego rozpatrzenia, pozostałe w rozpatrzeniu.

## 1.5. Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form realizowanych zadań

W ośrodku pomocy społecznej mieszkańcy gminy korzystały ze świadczeń pomocy społecznej oraz innych świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego. Liczbę osób korzystających z poszczególnych form świadczeń przedstawia poniższa tabela.

**Tabela nr 3** : Liczba osób, którym przyznano świadczenia z zakresu realizowanych zadań:

Lp.	Rodzaj świadczeń	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia
1.	Pomoc społeczna	304
2.	Świadczenia rodzinne	1 557
3.	Świadczenie wychowawcze	1 278
4.	Fundusz alimentacyjny	49
5.	Dodatki mieszkaniowe	6
6.	Dodatki energetyczne	2
7.	Stypendia i zasiłki szkolne	74
8.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	38
9.	Składki na ubezpieczenie emerytalno –rentowe	21
10.	Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.	13
11.	Wynagrodzenia dla opiekuna prawnego	1
	Inne - nie wymagające wydania decyzji tj:	Liczba osób korzystających:
12.	Karta Dużej rodziny	257
13.	Wyłącznie praca socjalna	3

## 2. POMOC SPOŁECZNA

Misją Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz umożliwienie im egzystencji w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz tworzenie warunków sprzyjających życiowemu usamodzielnieniu się osób i rodzin i ich integracji ze środowiskiem. Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej obejmują:

### 1) świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

### 2) świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc rzeczowa w tym na ekonomiczne usamodzielnienie, posiłek, schronienie, niezbędne ubranie, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt w domu pomocy społecznej

Pracownicy ośrodka zgodnie z ustawą o pomocy społecznej podejmują również działania środowiskowe, których celem jest integracja, inspirowanie, podniesienie jakości życia i pobudzanie społecznej aktywności określonych grup społecznych. Działania ośrodka skierowane były w szczególności na zintegrowanie rodzin, osób samotnych, starszych, rozwijanie kompetencji społecznych osób niepełnosprawnych.

Największą grupę świadczeniobiorców pomocy społecznej stanowiły osoby samotne 96 osób. Rodzin z dziećmi zgłosiło się do GOPS 58 i 43 rodziny to rodziny emerytów i rencistów.

**Tabela nr 4: Typy rodzin objętych pomocą społeczną**

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Rodziny ogółem, w tym:	194	483
w tym: 1) rodziny o liczbie osób 1	96	96
2) rodziny z dziećmi ogółem	58	268
= w tym rodziny wielodzietne ( 3 i więcej)	15	75
3) rodziny niepełne	24	75
- rodziny emerytów i rencistów	43	71

## 2.1. Świadczenia z pomocy społecznej

W 2016 roku ze świadczeń pomocy społecznej korzystało ogółem 483 osoby co przy liczbie 13.199 mieszkańców na dzień 31.12.2016r. - stanowi 3,65 % mieszkańców gminy korzystających z pomocy GOPS. Z danych statystycznych ośrodka wynika, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach maleje. Ma tendencję wzrostową w przypadku wystąpienia zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych takich jak: powódź, wichury, gradobicie, czy podtopienia.

Pomoc pieniężna celowa i okresowa udzielana była na bieżące potrzeby osoby czy rodziny, w szczególności na dofinansowanie do kosztów zakupu opału, leków, dofinansowania do kosztów leczenia, zakup odzieży, obuwia oraz na wydatki związane z utrzymaniem mieszkania i wyposażeniem dzieci do szkoły. Z pomocy niepieniężnej, rzeczowej korzystają w szczególności osoby starsze oraz dzieci i młodzież w wieku szkolnym. Osoby starsze korzystają z pomocy w postaci usług opiekuńczych, dofinansowania za pobyt w domu pomocy społecznej oraz posiłku. Dzieci i młodzież szkolna korzysta głównie z pomocy w postaci ciepłego posiłku w szkole. Wydatki na świadczenia pieniężne (zasiłki celowe, specjalne celowe, okresowe i stałe) oraz pomoc niepieniężną przedstawia poniższa tabela

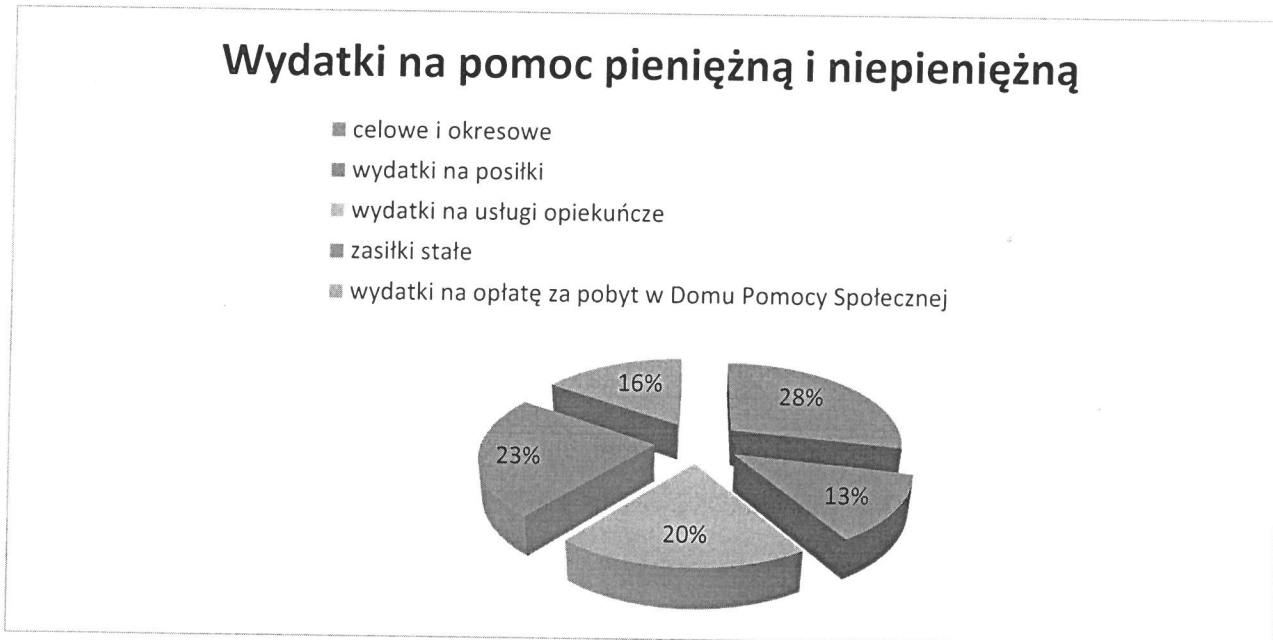
**Tabela nr 5 : Rodzaj pomocy, liczba osób korzystających i kwota świadczeń**

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Kwota świadczeń
1.	ZASIŁKI STAŁE - ogółem	31	163 514
	z tego: - środki własne gminy	x	32 703
	- dotacja	x	130 811
	w tym przyznany dla osoby :	27	150 307
	- samotnie gospodarującej		
	- pozostającej w rodzinie	4	13 207
2.	ZASIŁKI OKRESOWE- ogółem	61	126 318
	w tym: - środki własne	x	30 618
	- dotacja	x	95 700
	w tym: - przyznane z powodu bezrobocia	50	110 247
	- długotrwałej choroby	5	4 381
	- niepełnosprawności	9	7 880
	- możliwości otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0
- innego niż wymienione wyżej	4	3 810	

3.	SCHRONIENIE	0	0
4.	POSIŁEK	161	89 417
	w tym: - dla dzieci	143	78 015
5.	UBRANIE	na zakup ubrania udzielano zasiłek celowy oraz wydawano odzież z punktu w GOPS	
6.	USŁUGI OPIEKUŃCZE- ogółem	31	136 279
	w tym: – usługi specjalistyczne	0	0
7.	ZASIŁEK celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	300
8.	ZASIŁEK celowy w formie biletu kredytowanego	0	0
9.	SPRAWIENIE POGRZEBU	0	0
	w tym: osobom bezdomnym	0	0
10.	ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE -ogółem	97	69 766
	w tym: - specjalne zasiłki celowe	14	11 089
11.	POMOC na ekonomiczne usamodzielnienie	0	0
12.	PRACA SOCJALNA	126	0
13.	ODPŁATNOŚĆ za pobyt w domu pomocy społecznej	6	109 539
14.	WYNAGRODZENIE należne opiekunowi za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	1	1 800

Udział środków finansowych na poszczególne formy pomocy społecznej pieniężnej i niepieniężnej przedstawia poniższy wykres.

Wykres Nr 2.



Jak widać z wykresu wydatki na świadczenia w formie niepieniężnej stanowią w sumie 49 % budżetu na świadczenia pomocy społecznej, a 51 % budżetu to zasiłki pieniężne celowe, okresowe i stałe.



## 2.2. Zasiłki stałe

Zasiłki stałe są stałą formą pomocy. Wypłacane są osobom, które nie nabyły uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych z systemu ubezpieczenia społecznego, posiadają ustalony umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności bądź wiek emerytalny i spełniają kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z tej formy pomocy. Liczba osób korzystających z zasiłku stałego w ostatnich dwóch latach utrzymuje się na stałym poziomie. W 2016 roku zasiłek stały pobierało 31 osób, w tym 27 osób samotnych i 4 osoby w rodzinie. Wydatki na zasiłki stałe to kwota 163 514 zł.

## 2.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania osób, które ze względu na wiek lub stan zdrowia wymagają pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu, a są jej pozbawione. W 2016r. GOPS nie świadczył specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2016 r. z pomocy w postaci usług opiekuńczych korzystało ogółem 31 osób. Osoby korzystające z tej formy pomocy w zależności od posiadanego własnego dochodu ponoszą częściową lub całkowitą odpłatność za świadczone usługi. Usługi opiekuńcze wykonują opiekunki zatrudnione na umowę o pracę i osoby zatrudnione w ramach umowy zlecenia. Liczba godzin świadczonych usług w 2016r. wynosiła 9.166 godzin.

**Tabela nr 6 :** Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – środki własne gminy.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	Wydatki gminy poniesione na świadczenie usług opiekuńczych	Dochody gminy - odpłatność osób korzystających z usług opiekuńczych w zł (dochody)
31	182.547,48 ( w 2015r.- 153.859,94 zł )	22.950,48 ( w 2015r. – 23.164,39 zł)

## 2.4. Domy Pomocy Społecznej

Do Domów Pomocy Społecznej kierowane są osoby, które wymagają całodobowej opieki i pielęgnacji i nie ma możliwości zapewnienia im takiej pomocy w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę. Kierowanie osób oraz ponoszenie opłat za pobyt mieszkańca gminy w DPS jest zadaniem własnym gminy. W 2016r. GOPS opłacał pobyt w DPS za sześć osób dorosłych. Pełny miesięczny koszt pobytu jednej osoby w DPS wynosi średnio od 2.500 do 3.500 zł. Osoba umieszczona ponosi odpłatność w wysokości 70 % swoich dochodów. Pozostałe koszty do pełnych kosztów utrzymania mieszkańca w DPS ponosi rodzina lub gmina, na zasadach określonych w przepisach ustawy o pomocy społecznej.

**Tabela nr 7:** Wydatki poniesione za pobyt osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej.

Liczba osób, za które gmina ponosi odpłatność	Wydatki za pobyt osób umieszczonych w zł
6	109 539

## 2.5. Powody przyznania pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje jeżeli spełnione są kryteria dochodowe osób ubiegających się tj. w przypadku osoby samotnie gospodarującej 634 zł, a w przypadku rodziny 542 zł na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego powodu wymienionego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomimo przekroczonego dochodu może być przyznany specjalny zasiłek celowy oraz zasiłek z powodu zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej. Powody przyznania pomocy przedstawia tabela nr 8.

**Tabela nr 8 :** Ilość zdiagnozowanych i rozeznaczonych środowisk problemowych (zgodnie ze sprawozdaniem ministerialnym)

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w tych w rodzinach
1.	Ubóstwo	120	305
2.	Sieroctwo	0	0
3.	Bezdomność	3	3
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	46	228
	w tym: - wielodzietność	34	184
5.	Bezrobocie	75	213
6.	Niepełnosprawność	72	135
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	110	229
8.	Bezradność w spr. opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	94	176
	w tym: - rodziny niepełne	21	60
	- rodziny wielodzietne	3	15
9.	Przemoc w rodzinie	3	10
10.	Alkoholizm	37	61
11.	Narkomania	5	7
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	6
13.	Zdarzenia losowe	1	1
14.	Sytuacja kryzysowa	0	0
15.	Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Najliczniejszą grupą korzystającą z pomocy społecznej w 2016 r. były osoby i rodziny, w których występowała długotrwała lub ciężka choroba, powodująca wzrost kosztów utrzymania (110 rodzin), oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczym i prowadzeniu gospodarstwa domowego (94 rodziny). Jest to niepokojące w szczególności jeżeli występuje w rodzinach, wychowujących małoletnie dzieci. Stąd też działania GOPS nastawione są na tworzenie warunków do wielokierunkowej specjalistycznej pomocy rodzinie w szczególności w postaci pracy socjalnej, poradnictwa prawnego, pomocy psychologicznej oraz pracy zespołowej specjalistów w ramach zespołu ds. pomocy rodzinie, koordynowanego przez pracownika socjalnego GOPS. Kolejnymi powodami korzystania z pomocy było bezrobocie (75 rodzin) i niepełnosprawność (72 rodziny).

## 2.6. Praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

**Tabela nr 9 : Praca socjalna realizowana w 2016 roku**

Praca socjalna		Liczba rodzin	Liczba osób w tych w rodzinach
1.	Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej ogółem	51	126
	w tym : - wyłącznie praca socjalna	3	3
2.	Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	Liczba kontraktów socjalnych - 5	Liczba osób objętych kontraktem - 5
3.	INTERWENCJE SOCJALNE	0	0

W ramach prowadzonej pracy socjalnej z osobą czy rodziną pracownicy socjalni podejmują w zależności od rozeznaczonych potrzeb działania mające na celu pomoc osobie i rodzinie w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej i wyjściu z systemu pomocy społecznej. Działania te szczególności obejmują:

1. Pomoc w postaci: poradnictwa, doradztwa, wskazania i ułatwienia kontaktu z innymi specjalistami czy instytucją, pomoc w załatwianiu spraw w innych urzędach, w pisaniu podań, wniosków i pism.
2. Pomoc interwencyjna – jak wezwanie karetki pogotowia, policji, zamówienie wizyty lekarza rodzinnego, zwołanie zespołu ds. pomocy rodzinie i wspólne wizyty specjalistów w miejscu zamieszkania rodziny.
3. Współpracę i współdziałanie na bieżąco z innymi podmiotami pracującymi na rzecz rodziny: szkołą, sądem, policją, służbą zdrowia.
4. W ramach pracy środowiskowej pracownicy ośrodka w ramach projektów socjalnych w 2016 roku zorganizowali dla mieszkańców gminy piknik rodzinny „Pożegnanie lata”, spotkanie z Mikołajem dla dzieci objętych przez GOPS dożywianiem w szkołach, wigilię dla osób starszych i samotnych, wigilię dla dzieci ze świetlic środowiskowych, spotkanie z okazji Dnia Kobiet, Dzień Seniora oraz spotkanie pt.: „Moje Chiny” w ramach projektu Centrum Aktywnego Seniora.

## 2.7. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Potrzeby na realizację zadań Ośrodka w zakresie pomocy społecznej na rok 2017 zostały uwzględnione w budżecie GOPS na 2017 r.

## 4. DODATKI MIESZKANIOWE

Przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy. Przyznanie dodatku zależne jest od metrażu mieszkania na osobę w rodzinie, dochodu, oraz niezalegania w opłatach za mieszkanie. W 2016 r. z powyższej pomocy skorzystało 6 rodzin.

**Tabela nr 10 :** Dodatki mieszkaniowe przyznane w 2016 r.

Liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
6	8.255,17

#### 4. DODATKI ENERGETYCZNE

Jest to zadanie zlecone gminie. Przyznanie dodatku energetycznego przysługuje osobom mającym ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego i będących stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej. W 2016 r. z powyższej pomocy skorzystało 2 rodziny.

**Tabela nr 11 :** Dodatki energetyczne przyznane w 2016 r.

Liczba rodzin, którym przyznano dodatek energetyczny	Kwota wypłaconych dodatków energetycznych
2	157,26

#### 5. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Prawo do świadczeń rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje osobom, które spełniają określone kryterium dochodowe na osobę w rodzinie. Ustawa o świadczeniach rodzinnych wyodrębnia również świadczenia opiekuńcze, a wśród nich zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna. Osobom, którym ustalono prawo do świadczenia pielęgnacyjnego zasiłku dla opiekuna oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługuje również świadczenie w postaci składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe. Świadczenia rodzinne to zadanie zlecone gminie. Zgodnie z ustawą 3 % wydatków na świadczenia rodzinne, można przeznaczyć na obsługę zadania. Koszty obsługi to głównie wydatki na wynagrodzenia pracowników realizujących zadanie, prowizje bankowe, materiały biurowe.

**Tabela nr 12 :** Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form świadczeń.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyzn. świadcz.	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
1.	<b>Zasiłki rodzinne</b>	649	337	626 331,72
2.	<b>Dodatki do zasiłków rodzinnych</b> w tym z tytułu:	708	507	371 456,80
2.1	urodzenia dziecka	41	41	39 362,23
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	39	38	108 926,30
2.3	samotnego wychowywania dziecka	35	25	50 783,56
2.4	kształcenie i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	9	10	4 525,53

2.5	kształcenie i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	19	17	14 040,00
2.6	rozpoczęcie roku szkolnego	361	218	33 944,98
2.7	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	8	6	4 967,00
2.8	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	88	72	33 077,89
2.9	wychowywania w rodzinie wielodzietnej	108	80	81 829,31
3.	Ogółem zasiłki rodzinne z dodatkami	<b>1357</b>	<b>844</b>	<b>997 788,52</b>
<b>Świadczenia opiekuńcze</b>				
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	163	163	247 095,00
5.	Zasiłek dla opiekuna	0	0	0
5	Specjalny zasiłek opiekuńczy	4	4	16 120,00
6.	Świadczenia pielęgnacyjne	33	33	418 513,40
7.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0	0	0
7.	Świadczenia opiekuńcze ogółem	200	200	<b>681 728,40</b>
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „ <b>BECIKOWE</b> ”	117	117	117 000,00
9	Świadczenia rodzicielskie	37	37	237 596,00
<b>10.</b>	<b>Razem świadczenia rodzinne</b>	<b>1557</b>	<b>1044</b>	<b>2 034 112,92</b>
10.	Składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające świadcz. pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna.	21	21	113 651,00

Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego z 3 % dotacji wynosiły - 72 103,12 zł

**Kwota** zwróconych nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych za 2016 r. – 7 150 zł

**Odzyskane nienależnie pobrane** świadczenia rodzinne za lata ubiegłe wynoszą – 1 876 zł

## 6. POMOC UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW

### 6.1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego reguluje ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa określa zasady przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

**Tabela nr 13 :** Świadczenia alimentacyjne wypłacone w 2016 roku.

Liczba dzieci, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego	Liczba rodzin	Kwota wypłaconych alimentów
62	45	249.600

## 6.2. Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Na dzień 31.12.2016r. od czasu obowiązywania ustawy zobowiązania wobec gminy Czernica posiada 98 dłużników alimentacyjnych, na łączną kwotę 2 592.498,50 zł. W roku 2016 r. podjęto następujące działania wobec dłużników alimentacyjny

- złożono 36 wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
- przeprowadzono 25 wywiadów alimentacyjnych,
- zobowiązano 10 dłużników do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- skierowano 7 wniosków do PUP o objęcie aktywizacją zawodową 7 dłużników,
- skierowano 15 wniosków do Prokuratury o ściganie z art. 209 kk,
- wystosowano 12 wniosków do Wydziału Komunikacji o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom.

Zaliczki alimentacyjne zwrócone w 2016r. przez dłużników alimentacyjnych	- 139,93	zł
➤ w tym dochody budżetu państwa	- 69,97	zł
➤ dochody własne gmin	- 69,96	zł
Świadczenia funduszu zwrócone w 2016 r. przez dłużników alimentacyjnych	- 64.265,16	zł
➤ w tym : dochody budżetu państwa z odsetkami	- 43.627,67	zł
➤ dochody własne gminy	- 20.637,49	zł

## 7. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500 +

Nabycie prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasad przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego określa ustawa z dnia 17 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Świadczenie 500+ na pierwsze dziecko przysługuje rodzinom, w którym dochód nie przekracza kwoty 800 zł netto na osobę w rodzinie, lub 1200 zł netto na osobę, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

Do września 2017 pod uwagę brane są dochody osiągnięte za rok 2014. Przy ubieganiu się o świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko nie obowiązuje kryterium dochodowe.

**Tabela nr 14:** świadczenia wychowawcze wypłacone w 2016 roku

Liczba osób uprawnionych do świadczenia wychowawczego (dzieci)	Liczba rodzin	Kwota wypłaconych świadczeń
1 712	1 216	7 507 880,00

## 8. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE

Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia społeczne z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne reguluje ustawa o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Składkę na ubezpieczenie zdrowotne GOPS opłacał za osoby pobierające zasiłek stały z ustawy o pomocy społecznej i świadczenie pielęgnacyjne z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne jest zadaniem zleconym i finansowane jest w całości z budżetu państwa od świadczeń rodzinnych, natomiast za osoby pobierające zasiłek stały jest zadaniem własnym gminy, dotowanych w 80 % z budżetu państwa.

**Tabela nr 15 :** Liczba osób, za które GOPS opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne

Składki za osoby pobierające zasiłki stałe z ustawy o pomocy społecznej		Składki za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne z ustawy o świadczeniach rodzinnych	
Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
28	13 867,38	7	9 970,00

## 9. STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE

W ramach pomocy materialnej dla uczniów przyznawane są stypendia i zasiłki szkolne. Stypendia przyznawane są uczniom, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium na osobę rodzinie wynikającego z ustawy o pomocy społecznej tj. kwoty 514 zł. Zasiłki szkolne przysługują w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego w rodzinie ucznia.

**Tabela Nr 16 :** Wydatki na wypłatę stypendiów i zasiłków dla uczniów z gminy Czernica

Wydatki ogółem	w tym środki:		Liczba uczniów, którym przyznano:	
	budżetu państwa	budżetu gminy	stypendia	zasiłek szkolny
88.945,00	71.156,00	17.789,00	109	0

## 10. USTALANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z upoważnienia wójta kierownik GOPS wydawał decyzje potwierdzające prawo do opieki zdrowotnej osobom, które: pozostawały poza systemem ubezpieczenia zdrowotnego, spełniały kryteria dochodowe i nie występowały dysproporcje pomiędzy udokumentowanym dochodem, a sytuacją materialno-bytową wnioskodawcy – na okres 90 dni od dnia złożenia wniosku lub dnia udzielenia w trybie nagłym pomocy lekarskiej. W 2016r. - 13 osobom potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Wydanie decyzji nie powoduje skutków finansowych z budżetu gminy.

## 11. WSPÓLFINANSOWANIE DO POBYTU DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASPEPCZEJ

Od dnia 01.01.2012 roku na gminy zostały nałożone obowiązki wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, min. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcijnym. Zgodnie z przepisami w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka

**Tabela nr 17:** Wydatki Gminy Czernica ponoszone na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej od 2012 r. za których pobyt gmina ponosiła wydatki :		Koszty gminy poniesione na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej od 2012 roku
2012 r.	1 dziecko	401,82 zł
2013 r.	8 dzieci	6.906,36 zł
2014 r.	8 dzieci	17.545,68 zł
2015r.	7 dzieci	28.942,34 zł
2016r.	9 dzieci	47.965.45 zł

Jak widać z powyższej tabeli wydatki gminy wzrastają w każdym kolejnym roku pobytu dziecka umieszczonego w pieczy. W każdym roku obowiązywania ustawy udział środków własnych gminy będzie sukcesywnie wzrastał.

## **12. ZADANIA OŚRODKA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy szereg zadań, w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Zgodnie z w/w ustawą od 2011 r. ośrodek pomocy społecznej zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Czernica.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzone były działania skierowane do ofiar i sprawców przemocy. W 2016 r. odbyło się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i 83 spotkań Grup Roboczych. Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2016r. wpłynęło 20 Niebieskich Kart od różnych podmiotów. Zarówno sprawcy jak i ofiary przemocy miały możliwość korzystania z poradnictwa prawnego i psychologicznego w Punkcie Konsultacyjnym w siedzibie GOPS.

## **5. WSPIERANIE RODZINY - ASYSTENT RODZINY**

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wójt zapewnia m.in. wsparcie, które prowadzone w formie pracy z rodziną. Pracę z rodziną prowadzi asystent rodziny zatrudniony przez GOPS. Na wniosek pracownika socjalnego kierownik ośrodka pomocy społecznej przydziela rodzinie asystenta rodziny. Zakres wsparcia min. obejmuje: wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, poradnictwo, doradztwo i wsparcie w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, socjalnych, zawodowych. Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny nie może przekraczać 15 rodzin. Asystent prowadzi pracę z rodziną w miejscu zamieszkania rodziny. Asystent rodziny w pracy na rzecz rodziny współpracuje z pracownikiem socjalnym, szkołą, sądem, policją, służbą zdrowia.



W 2016 roku jak w latach poprzednich GOPS złożył ofertę konkursową na ogłoszony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W ramach wniosku konkursowego Gmina Czernica otrzymała dofinansowanie w wysokości 57 % kosztów wynagrodzenia i pochodnych do wynagrodzenia zatrudnionego asystenta rodziny. Pozostałe środki tj. koszty wynagrodzenia, podróże służbowe asystenta, szkolenie to środki własne gminy.

**Tabela 18:** Wydatki poniesione na zatrudnienie asystenta rodziny, liczba rodzin objętych pracą asystenta

Wydatki poniesione na zatrudnienie asystentów rodziny w zł			Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny
Wydatki ogółem	w tym: dotacja	w tym: środki własne	
25.212,68	14.355	10.857,68	9

## II. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS W 2016 ROKU

### 1. Realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

GOPS od kilku lat realizuje Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Środki przeznaczone są w szczególności na zakup posiłków i organizację dowozu posiłków do szkół na terenie gminy oraz doposażenie punktów wydawania posiłków. Pomoc w postaci posiłku udzielana była dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osobom starszym, które ze względu na wiek lub stan zdrowia takiej pomocy potrzebowały.

Oprócz ciepłego posiłku udzielana była pomoc rzeczowa w postaci produktów żywnościowych oraz zasiłki pieniężne na zakup żywności. Programem zostało objętych ogółem 252 osoby ( w 2015r.- 325 osób, w 2014r. – 413, w 2013- 300 osób). Realizację programu „Posiłek dla potrzebujących” przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 19 : Środki na realizację programu.

Koszt program u ogółem w zł	w tym :					Liczba zakupion. posiłków	Średni koszt posiłku w zł
	koszt zakupion. posiłków	kwota zasiłków celowych	pomoc rzeczowa	koszt dowozu posiłków w	doposaż. punktu wydawan. posiłków		
124 240	89 417	15 920	500	18 267	136	20 271	4,41

Tabela nr 20 : Rzeczywista liczba osób objętych programem.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Rzeczywista liczba osób objęta programem	252	38	126	88
w tym liczba osób korzystających z: = posiłku	161	30	113	18
w tym liczba osób, którym dowożono posiłek	59	5	44	10
= zasiłku celowego	45	0	0	45
= świadczenia rzeczowego	3	0	0	3

Posiłki do szkół na terenie gminy były dowożone ze stołówki szkolnej w Czernicy. W szkole w Kamieńcu Wrocławskim i w oddziałach szkolno- przedszkolnych posiłki dowożone były przez firmy cateringowe. W 2016r. bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego na wniosek dyrektorów szkół wydano 1.579 posiłków na kwotę 5.187 zł, dla 22 dzieci z terenu gminy.

### 2. Organizacja i koordynowanie działania Punktu Konsultacyjnego

W siedzibie GOPS czynny jest Punkt Konsultacyjny. W ramach punktu mieszkańcy Gminy Czernica korzystali z bezpłatnej pomocy i konsultacji ze specjalistami: psychologą i prawnikiem.

Psychoterapeuta ds. uzależnień udzielił 160 porad psychologicznych w szczególności z zakresu uzależnienia, współuzależnienia sytuacji kryzysowych, problemów wychowawczych i rodzinnych. Prawnik udzielił ogółem 122 porady prawne, w szczególności z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Wynagrodzenie specjalistów zatrudnionych w Punkcie finansowane jest ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

### **3. Pomoc żywnościowa – Program Operacyjny 2014-2020**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy w listopadzie 2015r. przystąpił do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym:

Podprogram 2015-jest realizowany od maja 2015r. do kwietnia 2016r.

Podprogram 2016 jest realizowany w okresie od sierpnia 2016 do kwietnia 2017

GOPS współpracuje w tym zakresie z Bankiem Żywności we Wrocławiu ul. Rogowska 117D 54-440 Wrocław. Do skorzystania ze wsparcia w postaci bezpłatnej żywności uprawnione są osoby, które spełniają określone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej kryteria kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj. osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy tj:

- osoba samotnie gospodarująca – 951,00 zł,
- rodzina – 771,00 zł (na osobę w rodzinie).

W Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Podprogram 2015 i Podprogram 2016 najbardziej potrzebujący korzystają ze wsparcia w postaci żywności, która jest cyklicznie dystrybuowana w formie paczek żywnościowych. Każda z osób otrzymujących paczki żywnościowe otrzymuje w nich produkty następującego typu: mleko, sery, makaron, ryż, konserwy mięsne, rybne i warzywne oraz płatki kukurydziane, jabłka, pieczywo itp..

Paczki żywnościowe wydawane są na podstawie skierowań wystawianych przez pracowników socjalnych. Żywność jest przechowywana i wydawana w pomieszczeniu w siedzibie GOPS w dniach i godzinach ustalanych każdorazowo po przyjęciu żywności.

GOPS dystrybuował żywność w II, III, IV 2016r. w ramach Podprogramu 2015. W lutym było to 4252,27 kg żywności o wartości 14320,65 zł. W marcu 2189,92 kg o wartości 6612,81 zł. W kwietniu było 2528,32 kg o wartości 6788,09 zł.

Paczki żywnościowe w Podprogramie 2015 w okresie II-III-IV 2016 r zostały przyznane 76 gospodarstwom domowym, w tym 234 osobom. Waga paczki na osobę: w II – 22,46 kg, w III – 10,05 kg i w IV- 11,70 kg. Żywność została również przyznana dla świetlic środowiskowych znajdujących się na terenie Gminy Czernica

W ramach podprogramu 2016, którego umowa została podpisana we wrześniu 2016r. GOPS dystrybuował żywność w listopadzie i grudniu 2016r. dla 216 osób z 77 rodzin. W listopadzie było to 2 949,57 kg żywności o wartości 10 814,05 zł. W grudniu było to 2 888,58 kg o wartości 11 483,06 zł. Waga paczki na osobę w listopadzie wyniosła 12,89 kg a w grudniu 13,13 kg.

Podprogram 2016 jest kontynuowany w 2017r.

#### 4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016r.

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy był realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Budżet na realizację programu pochodzi z opłat wnoszonych przez przedsiębiorców za sprzedaż napojów alkoholowych i w 2016r. wynosił 230 689,56 złotych.

Finanse przeznaczone są na realizację zadań przewidzianych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Wydatki programu to wydatki związane z zatrudnieniem specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym, zakup programów profilaktycznych do szkół na terenie gminy, działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz na działalność czterech Placówek Wsparcia Dziennego, a także realizację programu opiekuńczo-wychowawczego z elementami profilaktyki uzależnień w Chrzastawie Wielkiej. W celu realizacji Programu GOPS współpracuje z policją, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, służbą zdrowia, zespołem interdyscyplinarnym, specjalistami z dziedziny uzależnień.

#### 5. Placówki Wsparcia Dziennego

W roku 2016 Placówki Wsparcia Dziennego w formie świetlic środowiskowych „Kuźnia” działały w miejscowościach Czernica, Kamieniec, Ratowice oraz od kwietnia w Gajkowie. Od lipca zajęcia o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży rozpoczęły się również w Chrzastawie Wielkiej. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00-19:00 według ustalonego harmonogramu.

Codziennie zajęcia opierały się zarówno na pracy indywidualnej z wychowankami w formie odrabiania lekcji, zajęć wyrównawczych, jak również na pracy z grupą m.in. poprzez:

- zajęcia artystyczne
- zajęcia profilaktycznych
- zajęcia filmowe
- zajęcia ruchowo- tanecznych
- zajęcia czytelnicze- „Bajkobus”
- „Spotkania z artystą”
- zajęcia teatralne
- zajęcia rozwijające myślenie logiczne, spostrzegawczość i koncentracje- „Bystrzak”

W ciągu roku zapisanych do świetlic zostało w Czernicy 56 dzieci, w Ratowicach 40 dzieci, w Kamieńcu 50 dzieci, w Gajkowie 12 dzieci. W **codziennej** pracy świetlic uczestniczyło w Czernicy od 4 do 12 dzieci- średnia frekwencja 40 % (7 osób), w Kamieńcu od 3 do 16 dzieci - średnia frekwencja 40% (7 osób), zaś w Ratowicach od 5 do 15 dzieci- średnia frekwencja 50% (8 osób), w Gajkowie 40% (6 osób).

Największym zainteresowaniem cieszyły się **zajęcia artystyczne** „Spotkanie z artystą” . Celem zajęć było rozwijanie zainteresowania sztuką i twórczością ludową młodego człowieka. Kształciliśmy wrażliwość estetyczną, krytycyzm oraz aktywną postawę wobec kreatywnego spędzania czasu wolnego. Tematyka spotkań obejmowała: sianotwory, warsztaty palm wielkanocnych, wianków wiosennych, decoupage, czerpanie papieru, zajęcia tkackie, dekoracja stołów, warsztaty stolarskie, pieczenia pierników. Owoce zajęć zdobią świetlice i domy uczestników. Podczas **ferii zimowych** zajęcia świetlicowe cieszyły się dużym zainteresowaniem, frekwencja w świetlicach wynosiła ok 90% (13). Podczas **zajęć wakacyjnych** frekwencja w czterech świetlicach (Ratowice, Kamieniec, Czernica, Gajków) wynosiła 80 % (12 dzieci).

Podczas zajęć wakacyjnych w Chrzastawie Wielkiej realizowaliśmy również **zajęcia profilaktyczne** dla dzieci i młodzieży frekwencja wynosiła 100%.

W ramach działalności świetlic włączyliśmy się w lokalny **Kiermasz Wielkanocny** oraz **Bożonarodzeniowy** zorganizowany w Ratowicach. Celem przygotowanego stoiska było szersze ukazanie naszej działalności poprzez **wystawę zdjęć** oraz **prac** wykonanych podczas codziennych zajęć. Współorganizowaliśmy „**Pożegnanie Lata**” podczas którego wychowawcy przygotowali stoiska artystyczne na których wszystkie dzieci zapoznawały się z elementami rzemiosła średniowiecznego. Wszystkim uczestnikom zabawy zapewniliśmy upominki. Nasze świetlice przygotowały również program słowno- muzyczny zaprezentowany dwukrotnie z okazji „**Dnia Seniora**” w Czernicy oraz w Kamieńcu Wrocławskim. Każdy z oglądających nasz występ otrzymał symboliczny upominek przygotowany przez dzieci i młodzież podczas zajęć plastycznych.

Aktywnie również włączyliśmy się w **Wigilię** osób starszych i samotnych. Przygotowane przedstawienie uświetniło tą uroczystość. Stoły seniorów zdobiły nasze stroiki przygotowane podczas zajęć florystycznych.

Ważnym wydarzeniem w życiu świetlicy była zabawa integrująca świetlice- „**Majówka na sportowo**”. Dzieci z czterech świetlic Ratowic, Gajowa, Kamieńca i Czernicy wzięły udział w konkurencjach sprawnościowych przygotowanych przez wychowawców i wolontariuszy ze świetlic środowiskowych. Pod koniec listopada odbyła się wspólna zabawa „**Bajkowy bal**”. Kolejnym wspólnym wydarzeniem była „**Wigilia Świetlic**”. Uczestniczyły w niej zarówno dzieci ze świetlic, jak i dzieci i młodzież uczęszczający na zajęcia profilaktyczne w Chrzastawie. To wydarzenie było podsumowaniem całorocznej pracy, odbyły się występy teatralne świetlic, taneczne, muzyczne. Uczestnicy w praktyce mogli stosować Polskie tradycje związane z obchodami święta Bożegonarodzenia, wspólnie pielęgnować relacje z rówieśnikami, jak i poprzez wspaniałą atmosferę czuć się akceptowanym, ważnym. Podczas spotkania został rozstrzygnięty indywidualny konkurs na Ekoozdobę. Najpiękniejsze prace otrzymały nagrody. Każda z grup otrzymała również upominki do wspólnego użytkowania w świetlicach.

Świetlice zorganizowały dla naszych podopiecznych **wyjazdy kulturalno – rekreacyjne**. Celem ich była nie tylko integracja uczestników, ale też uczenie współpracy i współdziałania. Szczegółe staraliśmy się pokazać podczas wyjazdów jak aktywnie i zdrowo organizować czas wolny. Odbyły się wyjazdy na Dolnośląski Festival Naukowy we Wrocławiu, do basen w Oleśnicy, do Aquaparku oraz Bobolandii.

Dzieci ze świetlicy środowiskowej w Ratowicach współpracowały z Klubem Odkrywców z Wrocławia, w ramach projektu "**Z SERCEM DO LUDZI**". W realizację projektu zaangażowanych jest wiele osób i instytucji: między innymi Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom, Młodzieży i Rodzinom Przystanek, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z Czernicy, Towarzystwo Przyjaciół Ratowic oraz ECDiE z Wrocławia. W ciągu roku odbyło się sześć wymian naszych podopiecznych z wolontariuszami z Wrocławia. Podczas wakacji podopieczni świetlicy uczestniczyli również we wspólnym obozie wakacyjnym. Celem projektu było zgłębianie sztuki bycia i obycia z ludźmi, czyli dobrego wychowania. Projekt współfinansuje Fundacja Banku Zachodniego WBK oraz firmy TCHIBO i CREDIT SUISSE.

W czasie wakacyjnym wychodząc naprzeciw potrzebom rodziców świetlice wydłużyły czas pracy od 10:00 do 15:00. W ramach zajęć organizowane były wyjścia i wycieczki do kręgielni, kina, do Wrocławia, na basen, Krasiejowa, skansenu rolnego w Nadolicach. W ramach projektu **Mind Builders Międzynarodowej Organizacji Studenckiej AIESEC Polska Komitet Lokalny Politechnika Wroclawska** podczas wakacji współpracowaliśmy ze studentami zagranicznymi, którzy z zaangażowaniem włączali się aktywnie w działania prowadzone w świetlicach.

Nasze placówki wparcia dziennego regularnie współpracowały z pedagogami i psychologami szkolnymi lokalnych placówek oświatowych. Podczas spotkań wychowawcy omawiali sytuacje naszych podopiecznym poszukując wspólnych rozwiązań pomocy. Zachęcali

również uczniów do włączania się z działania. Świetlice współpracowały w swoich działaniach z lokalnymi sołtysami w zakresie promocji, jak i podejmowania wspólnych działań. W Kamieńcu Wrocławskim od września w każdą środę odbywały się zajęcia ruchowo- taneczne w świetlicy wiejskiej. W Chrzastawie dzięki współpracy z Radną zostały zorganizowane kilkakrotnie warsztaty kulinarne, dzieciom подарowane zostały również fartuszki i naczynia. W ramach współpracy z Towarzystwem Miłośników Chrzastawy dzieci kilkakrotnie brały udział w zajęciach sportowych na ścianie wspinaczkowej. W Czernicy sołtys przygotował trzykrotnie stanowisko do wspólnego grillowania przy altanie rekreacyjnej. Staraliśmy się również współpracować z lokalnymi bibliotekami. W Kamieńcu Wrocławskim dzieci ze świetlicy uczestniczyły w zajęciach kulinarnych organizowanych przez bibliotekę. W Chrzastawie i Ratowicach dzięki regularnej współpracy, dzieci miały okazję uczestniczyć nie tylko w zajęciach czytelniczych, ale również artystycznych, multimedialnych prowadzonych przez pracowników Biblioteki. Dzięki współpracy z Społecznym Komitetem Mieszkańców Kamieńca, Łan i Czernicy nasi podopieczni mogli trzykrotnie skorzystać z darmowego autobusu na basen.

W roku 2016 można było zaobserwować zwiększone zainteresowanie i większą świadomość mieszkańców do działań prowadzonych przez Placówki Wsparcia Dziennego. W lokalnym środowisku na nowo jesteśmy pozytywnie spostrzegani, jako miejsce gdzie rzeczywiście można otrzymać pomoc i wsparcie w zakresie pracy w dziećmi i młodzieżą. W świadomości części mieszkańców istnieje nadal wewnętrzne przekonanie, że z zajęć w świetlicach mogą korzystać jedynie osoby i rodziny wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym. Chcielibyśmy w kolejnym roku poprzez swoje działania dotrzeć do świadomości szerszego grona mieszkańców naszej gminy, otworzyć się na działania skierowane do dzieci i młodzieży o różnym statusie materialnym i społecznym. Ścisłej współpracując ze szkołami poszukiwać różnych odbiorców. Chcielibyśmy uatrakcyjnić również formę zajęć o warsztaty ceramiczne z elementami profilaktycznymi. Działania te chcemy skierować w szczególności do dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym: z problemami w zachowaniu, zaburzeniami emocji, zaniedbanych, wykazującymi trudności wychowawcze.

## **6. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych – Punkt pobytu dziennego**

Od stycznia 2016r. w ramach projektu „Punkt Pobytu Dziennego” w siedzibie GOPS realizowane były działania skierowane były do osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Cotygodniowe spotkania uczestników polegały zarówno na pracy grupowej jak i indywidualnej. Obejmowały zajęcia edukacyjne, plastyczne, relaksacyjne, zajęcia kulinarne i psychospołeczne. Ich celem było zwiększenie sprawności manualnej, intelektualnej i fizycznej uczestników. Z tej formy wsparcia korzystało sześć osób.

## **7. Prace społecznie użyteczne**

Na podstawie Porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Gminą Czernica Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował prace społecznie użyteczne na terenie gminy Czernica. Do prac społecznie użytecznych kierowane są przez Urząd Pracy osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej.

W 2016 roku z inicjatywy GOPS prace społecznie użyteczne wykonywało 12 osób w wymiarze do 10 godzin w tygodniowo, od marca 2016 r. do grudnia.2016r., w następujących jednostkach

- 1) Gminna Biblioteka Publiczna w Czernicy – 1osoba,
- 2) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Czernicy –1 osoba,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym placówki wsparcia dziennego - 7 osób,
- 4) Urząd Gminy Czernica – 1 osoba,

- 5) Zespół Szkół w Chrzastawie Wielkiej – 1 osoba,
- 6) Zakład Gospodarki Komunalnej w Ratowicach – 1 osoba

Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne w 2016r. otrzymywała 8,10 zł za jedną godzinę pracy. Wydatki poniesione przez GOPS Czernica na świadczenia pieniężne (wynagrodzenia) dla 12 osób świadczących pracę w Gminie Czernica wynoszą 16.835,04 zł, wydatki urzędu pracy 11.239,56 zł. Koszty ogółem 28.074,60 zł.

## 8. Karta Dużej Rodziny

Do zadań Gminy należy realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Zadanie to zostało zlecone do realizacji GOPS. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z co najmniej trójką dzieci. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty zarówno instytucji publicznych, jak i firm prywatnych na terenie całego kraju. Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny należy złożyć wniosek w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania.

Karta przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów rodzinom z co najmniej z trójką dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- 2) w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności

W 2016r. wydano 233 Karty Dużej Rodziny dla 51 rodzin, w tym 86 kart dla rodziców i opiekunów oraz 147 kart dla dzieci.

#### IV. PROGRAMY I PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ GOPS W 2016r.

Nazwa działania – programu	Odbiorcy	Instytucja, z którą zawarto umowę na realizację projektu	Całkowity koszt projektu	KOSZTY PROGRAMU		Opis działania
				POZYSKANE	WŁASNE	
Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015 asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.	9 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	25.212,68	14.355,00	10.857,68	Przygotowanie wniosku konkursowego ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Zatrudnienie i skierowanie asystenta do pracy z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020- Podprogram 2016	216 osób z rodzin o niższych dochodach, osoby starsze, niepełnosprawne	Bank Żywności we Wrocławiu	22.297,11 5.838,15 kg żywności	22.297,11 wartość żywności	0	Przygotowanie wniosku, zapotrzebowania na paczki żywnościowe, przyjęcie żywności i dystrybucja dla potrzebujących rodzin z terenu gminy.
Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	252 osoby - dzieci, młodzież, osoby dorosłe	Wojewoda Dolnośląski	124.240,00	67.969,00	56.271,00	Przygotowanie wniosku o dofinansowanie programu. Organizacja zakupu i dowozu posiłków dla dzieci, młodzieży i osób starszych. Udzielanie pomocy w postaci żywności oraz zasiłków na zakup żywności.
<b>Wartość ogółem</b>			<b>171.749,79</b>	<b>104.621,11</b>	<b>67.128,68</b>	



## VI. PROJEKTY SOCJALNE I DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE REALIZOWANE W 2016 ROKU

Nazwa działania - programu	Odbiorcy	Współpraca, partnerstwo - z kim	Źródło finansowania	Opis działania
Punkt wymiany odzieży, obuwia i sprzętu gospodarstwa domowego	Mieszkańcy gminy, korzystający z pomocy społecznej.	GOPS	Praca własna	Przyjmowanie i wydawanie używanej odzieży i sprzętów gospodarstwa domowego
Punkt Konsultacyjny	282 konsultacje Osoby uzależnione i współuzależnione, dotknięte przemocą i innymi problem.	GOPS	Wkład własny	Bieżąca koordynacja pracy specjalistów w Punkcie.
Spotkanie integracyjne z okazji Dnia Kobiet	60 osób Kobiety z terenu Gminy Czernica	GOPS Gminna Publiczna Biblioteka w Czernicy, Rada sołecka Czernica, Wehikuł Czasu,	Wkład własny	Przygotowanie spotkania, zorganizowanie słodkiego poczęstunku, prezentacja, opowieści o kobietach i nie tylko.
Spotkanie z okazji Dnia Seniora	50 osób Seniorzy z Gminy Czernica	GOPS	Wkład własny	Organizacja spotkania, przygotowanie poczęstunku, występ Zespołu Gajkowanie, przygotowanie podarunków przez dzieci ze świetlic środowiskowych
Spotkanie pt. „Moje Chiny” w ramach projektu Centrum Aktywnego Seniora	15 seniorów z Gminy Czernica	GOPS	Wkład własny	Organizacja spotkania, zaproszenie prelegenta, promocja projektu, przygotowanie poczęstunku
Wigilia w ramach projektu socjalnego	70 osób Osoby starsze i samotne z gminy Czernica	GOPS, dzieci ze świetlic środowiskowych	GOPS	Organizacja imprezy, poczęstunku wigilijnego, jasełka w wykonaniu dzieci ze świetlic środowiskowych, występ zespołu Ratowiczanki, paczki świąteczne. Zapewnienie transportu.

**Działania skierowane do dzieci i młodzieży**

„Spotkanie z Mikołajem” w ramach projektu socjalnego	ponad 100 dzieci z terenu Gminy Czernica, objętych programem dożywiania	GOPS	GOPS	Organizacja imprezy. Przygotowanie paczek dla dzieci objętych programem dożywiania. Zapewnienie programu animacyjnego oraz transportu.
„Pożegnanie lata”	dzieci z rodzicami z terenu gminy Czernica	GOPS	Urząd Gminy,	Zorganizowanie imprezy. Przygotowanie programu animacyjnego, atrakcji dla dzieci. Obsługa imprezy.
Skierowanie dzieci na kolonię letnią do miejscowości Stegny nad Zatoką Gdańską	13 dzieci z terenu Gminy Czernica	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu we współpracy z Fundacją „Świat z uśmiechem”	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu	Zakwalifikowanie dzieci, wydanie i zebranie wypełnionych kart kolonijnych, przekazanie organizatorowi kolonii
Wigilia dla dzieci ze świetlic środowiskowych	ponad 50 dzieci uczestniczących na zajęcia do świetlic	GOPS	Wkład własny	Organizacja imprezy, poczęstunek wigilijny, prezentacja występów poszczególnych świetlic, rozstrzygnięcie konkursu na najładniejszą ozdobę ekologiczną.

**V. PLAN I WYKONANIE PLANU BUDŻETU GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W CZERNICY na 31.12.2016 roku - tabela**

ROZ-DZIAŁ	§	WYSZCZEGÓLNIENIE	Plan wydatków	w tym środki własne Gminy Czernica	plan na zadania zlecone	plan na zadania własne z dotacji	Wydatki poniesione na 31.12.2016r.	w tym ze środków własnych gminy	z dotacji na zadania zlecone	z dotacji na zadania własne
<b>DZIAŁ 851- Ochrona Zdrowia</b>			<b>231 399,56</b>	<b>230 689,56</b>	<b>710,00</b>	<b>0,00</b>	<b>201 459,78</b>	<b>200 751,88</b>	<b>707,90</b>	<b>0,00</b>
<b>85154</b>	<b>Przeciwdziałanie alkoholizmowi</b>		230 689,56	230 689,56	0,00	0,00	200 751,88	200 751,88	0,00	0,00
	3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	300,00	300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	5 200,00	5 200,00	0,00	0,00	5 080,37	5 080,37	0,00	0,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	400,00	400,00	0,00	0,00	349,93	349,93	0,00	0,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	106 300,00	106 300,00	0,00	0,00	106 125,20	106 125,20	0,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	55 189,56	55 189,56	0,00	0,00	27 110,25	27 110,25	0,00	0,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	57 500,00	57 500,00	0,00	0,00	57 312,90	57 312,90	0,00	0,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 800,00	1 800,00	0,00	0,00	1 758,38	1 758,38	0,00	0,00
	4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	600,00	600,00	0,00	0,00	189,00	189,00	0,00	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	100,00	100,00	0,00	0,00	75,46	75,46	0,00	0,00
	4430	Różne opłaty i składki	500,00	500,00	0,00	0,00	398,39	398,39	0,00	0,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 700,00	1 700,00	0,00	0,00	1 672,00	1 672,00	0,00	0,00
	4700	Szkolenia pracowników	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00	680,00	680,00	0,00	0,00
<b>85195</b>	<b>Pozostała działalność</b>		<b>710,00</b>	<b>0,00</b>	<b>710,00</b>	<b>0,00</b>	<b>707,90</b>	<b>0,00</b>	<b>707,90</b>	<b>0,00</b>
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	333,80	0,00	333,80	0,00	333,44	0,00	333,44	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	58,30	0,00	58,30	0,00	57,65	0,00	57,65	0,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	8,40	0,00	8,40	0,00	8,15	0,00	8,15	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	13,60	0,00	13,60	0,00	13,19	0,00	13,19	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	111,80	0,00	111,80	0,00	111,60	0,00	111,60	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	184,10	0,00	184,10	0,00	183,87	0,00	183,87	0,00
<b>DZIAŁ 852- Pomoc Społeczna</b>			<b>12 068 317,00</b>	<b>1 325 559,00</b>	<b>10 272 798,00</b>	<b>469 960,00</b>	<b>11 990 409,31</b>	<b>1 260 845,33</b>	<b>10 266 624,27</b>	<b>462 939,71</b>
<b>85202</b>	<b>Domy Pomocy Społecznej</b>		<b>113 200,00</b>	<b>113 200,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>109 538,74</b>	<b>109 538,74</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
	4330	Zakup usług przez jst od innych jst	113 200,00	113 200,00	0,00	0,00	109 538,74	109 538,74	0,00	0,00
<b>85204</b>	<b>Rodziny Zastępcze</b>		<b>49 600,00</b>	<b>49 600,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>47 965,45</b>	<b>47 965,45</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
	2900	Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących	49 600,00	49 600,00	0,00	0,00	47 965,45	47 965,45	0,00	0,00
<b>85205</b>	<b>Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</b>		<b>5 600,00</b>	<b>5 600,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>2 196,00</b>	<b>2 196,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00	500,00	0,00	0,00	96,00	96,00	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	4 000,00	4 000,00	0,00	0,00	1 400,00	1 400,00	0,00	0,00
	4700	Szkolenia pracowników	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00	700,00	700,00	0,00	0,00
<b>85206</b>	<b>Wspieranie rodziny</b>		<b>27 455,00</b>	<b>13 100,00</b>	<b>0,00</b>	<b>14 355,00</b>	<b>25 212,68</b>	<b>10 857,68</b>	<b>0,00</b>	<b>14 355,00</b>
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	250,00	250,00	0,00	0,00	126,61	126,61	0,00	0,00

	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	17 150,00	4 500,00	0,00	12 650,00	15 678,21	3 028,21	0,00	12 650,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00	1 981,07	1 981,07	0,00	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	3 255,00	1 550,00	0,00	1 705,00	2 972,08	1 267,08	0,00	0,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	500,00	500,00	0,00	0,00	421,29	421,29	0,00	1 705,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	200,00	200,00	0,00	0,00	182,00	182,00	0,00	0,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	200,00	200,00	0,00	0,00	200,00	200,00	0,00	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	2 400,00	2 400,00	0,00	0,00	2 292,68	2 292,68	0,00	0,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	700,00	700,00	0,00	0,00	631,74	631,74	0,00	0,00
	4700	Szkolenia pracowników	800,00	800,00	0,00	0,00	727,00	727,00	0,00	0,00
<b>85211</b>		<b>Świadczenie wychowawcze</b>	<b>7 656 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>7 656 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>7 656 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>7 656 000,00</b>	<b>0,00</b>
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	300,00	0,00	300,00	0,00	300,00	0,00	300,00	0,00
	3110	Świadczenia społeczne	7 502 880,00	0,00	7 502 880,00	0,00	7 502 880,00	0,00	7 502 880,00	0,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	96 610,00	0,00	96 610,00	0,00	96 610,00	0,00	96 610,00	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	16 195,92	0,00	16 195,92	0,00	16 195,92	0,00	16 195,92	0,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	2 157,02	0,00	2 157,02	0,00	2 157,02	0,00	2 157,02	0,00
	4170	Wynagrodzenie bezosobowe	4 900,00	0,00	4 900,00	0,00	4 900,00	0,00	4 900,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	25 765,27	0,00	25 765,27	0,00	25 765,27	0,00	25 765,27	0,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	264,00	0,00	264,00	0,00	264,00	0,00	264,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	2 914,05	0,00	2 914,05	0,00	2 914,05	0,00	2 914,05	0,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 286,00	0,00	1 286,00	0,00	1 286,00	0,00	1 286,00	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4440	Odpisy za ZFŚS	1 526,94	0,00	1 526,94	0,00	1 526,94	0,00	1 526,94	0,00
	4700	Szkolenia pracowników	1 200,80	0,00	1 200,80	0,00	1 200,80	0,00	1 200,80	0,00
<b>85212</b>		<b>Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego</b>	<b>2 624 000,00</b>	<b>20 000,00</b>	<b>2 604 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>2 617 982,12</b>	<b>20 000,00</b>	<b>2 597 982,12</b>	<b>0,00</b>
	3110	Świadczenia społeczne	2 413 880,00	0,00	2 413 880,00	0,00	2 413 880,00	0,00	2 413 880,00	0,00
	4010	Wynagrodzenie osobowe	67 821,02	17 700,00	50 121,02	0,00	67 537,10	17 700,00	49 837,10	0,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	6 160,62	0,00	6 160,62	0,00	6 097,80	0,00	6 097,80	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	123 630,77	1 320,00	122 310,77	0,00	123 616,29	1 320,00	122 296,29	0,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	1 645,57	180,00	1 465,57	0,00	955,46	180,00	775,46	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 102,15	0,00	3 102,15	0,00	551,13	0,00	551,13	0,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	4 204,81	800,00	3 404,81	0,00	3 519,40	800,00	2 719,40	0,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 101,62	0,00	1 101,62	0,00	807,50	0,00	807,50	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	47,58	0,00	47,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4440	Odpisy na ZFŚS	2 187,86	0,00	2 187,86	0,00	969,44	0,00	969,44	0,00
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	48,00	0,00	48,00	0,00	48,00	0,00	48,00	0,00
	4700	Szkolenia pracowników	170,00	0,00	170,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>85213</b>		<b>Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej</b>	<b>24 175,00</b>	<b>3 100,00</b>	<b>9 970,00</b>	<b>11 105,00</b>	<b>23 837,38</b>	<b>2 773,48</b>	<b>9 970,00</b>	<b>11 093,90</b>
	4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	24 175,00	3 100,00	9 970,00	11 105,00	23 837,38	2 773,48	9 970,00	11 093,90
<b>85214</b>		<b>Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe</b>	<b>185 700,00</b>	<b>90 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>95 700,00</b>	<b>179 963,96</b>	<b>84 263,96</b>	<b>0,00</b>	<b>95 700,00</b>

	3110	Świadczenia społeczne	185 700,00	90 000,00	0,00	95 700,00	179 963,96	84 263,96	0,00	95 700,00
<b>85215</b>		<b>Dodatki mieszkaniowe i energetyczne</b>	<b>8 661,00</b>	<b>8 500,00</b>	<b>161,00</b>	<b>0,00</b>	<b>8 415,58</b>	<b>8 255,17</b>	<b>160,41</b>	<b>0,00</b>
	3110	Świadczenia społeczne	8 657,10	8 499,66	157,44	0,00	8 412,43	8 255,17	157,26	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3,90	0,34	3,56	0,00	3,15	0,00	3,15	0,00
<b>85216</b>		<b>Zasilki stałe</b>	<b>164 000,00</b>	<b>33 000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>131 000,00</b>	<b>163 513,99</b>	<b>32 702,81</b>	<b>0,00</b>	<b>130 811,18</b>
	3110	Świadczenia społeczne	164 000,00	33 000,00	0,00	131 000,00	163 513,99	32 702,81	0,00	130 811,18
<b>85219</b>		<b>Ośrodki Pomocy Społecznej</b>	<b>823 386,00</b>	<b>678 259,00</b>	<b>1 827,00</b>	<b>143 300,00</b>	<b>819 355,41</b>	<b>674 517,96</b>	<b>1 827,00</b>	<b>143 010,45</b>
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 600,00	1 600,00	0,00	0,00	1 416,00	1 416,00	0,00	0,00
	3110	Świadczenia społeczne	1 800,00	0,00	1 800,00	0,00	1 800,00	0,00	1 800,00	0,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	557 459,00	445 859,00	0,00	111 600,00	557 169,45	445 859,00	0,00	111 310,45
	4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	42 000,00	42 000,00	0,00	0,00	42 000,00	42 000,00	0,00	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	107 700,00	79 800,00	0,00	27 900,00	107 700,00	79 800,00	0,00	27 900,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	10 900,00	7 100,00	0,00	3 800,00	10 900,00	7 100,00	0,00	3 800,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	9 800,00	9 800,00	0,00	0,00	8 520,50	8 520,50	0,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	30 027,00	30 000,00	27,00	0,00	30 027,00	30 000,00	27,00	0,00
	4270	Zakup usług remontowych	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00	2 269,35	2 269,35	0,00	0,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00	680,00	680,00	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	26 000,00	26 000,00	0,00	0,00	26 000,00	26 000,00	0,00	0,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	4 700,00	4 700,00	0,00	0,00	4 700,00	4 700,00	0,00	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	7 000,00	7 000,00	0,00	0,00	6 368,95	6 368,95	0,00	0,00
	4430	Różne opłaty i składki	100,00	100,00	0,00	0,00	25,83	25,83	0,00	0,00
	4440	Odpisy za ZFŚS	14 300,00	14 300,00	0,00	0,00	14 300,00	14 300,00	0,00	0,00
	4700	Szkolenia pracowników	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00	5 478,33	5 478,33	0,00	0,00
<b>85228</b>		<b>Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze</b>	<b>183 800,00</b>	<b>183 800,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>182 547,48</b>	<b>182 547,48</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 400,00	1 400,00	0,00	0,00	1 038,78	1 038,78	0,00	0,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	81 900,00	81 900,00	0,00	0,00	81 821,05	81 821,05	0,00	0,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00	5 939,82	5 939,82	0,00	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	25 000,00	25 000,00	0,00	0,00	24 887,97	24 887,97	0,00	0,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	2 100,00	2 100,00	0,00	0,00	1 792,96	1 792,96	0,00	0,00
	4170	Wynagrodzenie bezosobowe	61 500,00	61 500,00	0,00	0,00	61 326,66	61 326,66	0,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	400,00	400,00	0,00	0,00	315,79	315,79	0,00	0,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	350,00	350,00	0,00	0,00	329,00	329,00	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	200,00	200,00	0,00	0,00	184,03	184,03	0,00	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	1 650,00	1 650,00	0,00	0,00	1 629,63	1 629,63	0,00	0,00
	4440	Odpisy za ZFŚS	3 300,00	3 300,00	0,00	0,00	3 281,79	3 281,79	0,00	0,00
<b>85295</b>		<b>Pozostała działalność</b>	<b>202 740,00</b>	<b>127 400,00</b>	<b>840,00</b>	<b>74 500,00</b>	<b>153 880,52</b>	<b>85 226,60</b>	<b>684,74</b>	<b>67 969,18</b>
	3110	Świadczenia społeczne - dożywianie	119 841,00	53 460,00	0,00	66 381,00	105 837,13	45 986,95	0,00	59 850,18
	3110	Świadczenia społeczne-PSU	24 000,00	24 000,00	0,00	0,00	12 809,34	12 809,34	0,00	0,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników KDR	720,00	0,00	720,00	0,00	591,00	0,00	591,00	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne KDR	2 113,00	2 000,00	113,00	0,00	1 301,09	1 210,25	90,84	0,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy KDR	7,00	0,00	7,00	0,00	2,90	0,00	2,90	0,00
	4170	Wynagrodzenie bezosobowe-dożywianie	19 119,00	11 000,00	0,00	8 119,00	18 267,00	10 148,00	0,00	8 119,00

	4170	Wynagrodzenie bezosobowe- proj socj i II p	26 940,00	26 940,00	0,00	0,00	8 508,00	8 508,00	0,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia- dozywanie	200,00	200,00	0,00	0,00	135,80	135,80	0,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	8 600,00	8 600,00	0,00	0,00	5 338,26	5 338,26	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	1 200,00	1 200,00	0,00	0,00	1 090,00	1 090,00	0,00	0,00
<b>DZIAŁ 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza</b>			<b>90 656,00</b>	<b>19 500,00</b>	<b>0,00</b>	<b>71 156,00</b>	<b>88 945,00</b>	<b>17 789,00</b>	<b>0,00</b>	<b>71 156,00</b>
<b>85415</b>		<b>Pomoc materialna dla uczniów</b>	<b>90 656,00</b>	<b>19 500,00</b>	<b>0,00</b>	<b>71 156,00</b>	<b>88 945,00</b>	<b>17 789,00</b>	<b>0,00</b>	<b>71 156,00</b>
	3240	Stypendia dla uczniów	90 656,00	19 500,00	0,00	71 156,00	88 945,00	17 789,00	0,00	71 156,00
		<b>WYDATKI OGÓŁEM</b>	<b>12 390 372,56</b>	<b>1 575 748,56</b>	<b>10 273 508,00</b>	<b>541 116,00</b>	<b>12 280 814,09</b>	<b>1 479 386,21</b>	<b>10 267 332,17</b>	<b>534 095,71</b>